

Przywoływane dzieła

Back-Vega Peter (red.), Elisabeth. Das Musical von Michael Kunze & Sylvester Levay, płyta CD z inscenizacji Kupfera z 2003 roku, HitSquad Records, Hamburg 2006.

Forman Miloš (reż.), Amadeusz, The Saul Zaentz Company, USA 1984.

Habbema Eddy (reż.), Elisabeth, Circustheater, Scheveningen 1999; Colosseum Theater, Essen 2001.

Hartl Karl (reż.), Reich mir die Hand, mein Leben, Cosmopol-Film, Austria 1955.

Hartl Karl (reż.), Wen die Götter lieben, Wien-Film, III Rzesza Niemiecka 1942.

Kerényi Miklós Gábor (reż.), Mozart!, Budapeszteński Teatr Operetki, Budapest 2003.

Kunze Michael, Levay Sylvester, Elisabeth. Musical von Michael Kunze & Sylvester Levay. Libretto, Sisi Music/Edition Butterfly, Hamburg 2015.

Kunze Michael, Levay Sylvester, Mozart! Libretto der deutschen Erstaufführung, Edition Butterfly/Levay Music, Hamburg 2001.

Kupfer Harry (reż.), Elisabeth, nagranie DVD spektaklu, Theater an der Wien, Wiedeń 2005.

Kupfer Harry (reż.), Mozart!, Raimund Theater, Wiedeń 2015.

Leveaux David (reż.), Rudolf. Affaire Mayerling – Das Musical – Live aus dem Raimund Theater, nagranie DVD, Alive – Vertrieb und Marketing, Wiedeń 2009.

Marischka Ernst (reż.), Sissi, Erma-Film, RFN 1955.

Marischka Ernst (reż.), Sissi – losy cesarzowej, Erma-Film, RFN 1957.

Marischka Ernst (reż.), Sissi – młoda cesarzowa, Erma-Film, RFN 1956.

Morris Nick, Connor Laurence (reż.), The Phantom of the Opera at the Royal Albert Hall, Universal Pictures, Wielka Brytania 2011.

Pratchett Terry, Maskarada, przeł. Piotr W. Cholewa, Prószyński i S-ka, Warszawa 1995.

Schumacher Joel (reż.), The Phantom of the Opera, Warner Bros./Odyssey Entertainment, USA/Wielka Brytania 2004.

Wise Robert (reż.), The Sound of Music, Twentieth Century Fox, USA 1959.

Artykuły prasowe i internetowe

Bäumler Peter, Zur Uraufführung der Oper „Raoul“ am 21. Februar 2008 über den Holocaust von Gershon Kingsley und Michael Kunze am Theater Bremen, http://www.baeumler-agentur.de/images/stories/file/Medaon_Oper_Raoul_Wallenberg.pdf (dostęp 1.06.2021).

Carpe Jugulum, Interview with Michael Kunze, <http://carpe-jugulum.com/library/bway2/22.html> (dostęp 18.12.2021).

Cats. The Musical, <http://www.catsthemusical.com> (dostęp 1.06.2021).

Filichia Peter, It's a New World, Golde [wywiad z Michaellem Kunzem], http://storyarchitekt.com/kunze/docs/interview_theatermania.pdf (dostęp 1.06.2021).

Hirschmann-Altzinger Elisabeth, Fürst der Finsternis ruft Regisseur. Roman Polanski inszeniert die Musical-Uraufführung Tanz der Vampire [wywiad z Romanem Polańskim], „Bühne“ 1997, nr 10.

Hofstetter Heidrun, Die Kunst des Lebens, „Bühne“ 1999, nr 9.

Hofstetter Heidrun, Musical am Scheideweg, „Bühne“ 1999, nr 10.

Hofstetter Heidrun, Eine wilde Nachtmusik [wywiad z Harrym Kupferem], „Bühne“ 1999, nr 10.

The International Raoul Wallenberg Foundation, April 2004,
<http://www.raoulwallenberg.net/about/newsletter/april-2004/#a7> (dostęp 1.06.2021).

Kenrick John, Theatre in NYC. History – Part IV, <http://www.musicals101.com/bwaythhist4.htm>
(dostęp 16.07.2017).

„The Korea Herald”, <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20191118000755> (dostęp 1.06.2021).

Kunze Michael, Ein Gleichnis für das Erwachsenwerden, „Blickpunkt Musical Sonderheft“ 2015, nr 4.

Kunze Michael, Mir wuchs „Elisabeth“ ans Herz, „Blickpunkt Musical Sonderheft“ 2013, nr 2.

Kunze Michael, [Nagranie z wykładu dla Stage School Hamburg, wrzesień 2009],
<https://www.youtube.com/watch?v=wpHtnhgi4fI> (dostęp 17.12.2020).

Levay Sylvester, So spiegeln die Figuren in „Mozart!“ alle etwas vom Leben wider, „Blickpunkt Musical Sonderheft“ 2015, nr 4.

Levay Sylvester, Wir schreiben unsere Musicals fürs Publikum, „Blickpunkt Musical Sonderheft“ 2013, nr 2.

McKee Robert, Robert McKee’s Storylogue, <http://www.storylogue.com/> (dostęp 1.06.2021).

Muzeum KL Auschwitz, Wystawy narodowe, <http://www.auschwitz.org/zwiedzaniemwystawy-narodowe/> (dostęp 1.06.2021).

Nationalfonds, Das kuratorische Konzept der neuen österreichischen Ausstellung,
<https://www.nationalfonds.org/konzept> (dostęp 19.08.2021).

Nationalfonds, Die österreichische Länderausstellung aus dem Jahr 1978,
<https://www.nationalfonds.org/ausstellung-1978> (dostęp 1.06.2021).

„New York Post”, Hate at 1st Bite. How ‘Vampires’ Got Drained of Its Blood,
<https://nypost.com/2002/12/13/hate-at-1st-bite-how-vampires-got-drained-of-its-blood/> (dostęp 1.06.2021).

„New York Post”, Show’s Future at Stake, <https://nypost.com/2001/07/18/shows-future-at-stake/>
(dostęp 1.06.2021).

The Phantom of the Opera, <http://uk.thephantomoftheopera.com> (dostęp 1.06.2021).

Richter Caspar, „Mozart erfand das Musical”. Caspar Richter über Musical und das Orchester „an der Wien”, „Bühne“ 2002, nr 3.

Schirrmeister Benno, „Diese Oper – das bin ich” [wywiad z George’em Kinsleyem],
<http://www.taz.de/!5186325/> (dostęp 1.06.2021).

Seibert Mark, Man muss immer wach bleiben, „Blickpunkt Musical Sonderheft” 2013, nr 2.

Sound of Music, The Beginning, <https://www.sound-of-music.com/sound-of-music/the-beginning/> (dostęp 1.06.2021).

Staatsoper Wien, <https://www.wiener-staatsoper.at/> (dostęp 1.06.2021).

Story Architekt, <http://www.storyarchitekt.com> (dostęp 1.06.2021).

Theater an der Wien, <https://www.theater-wien.at/en/home> (dostęp 1.06.2021).

Theatermania, Ben Sprecher Still Hoping to Bring Rebecca the Musical to Broadway, https://www.theatermania.com/new-york-city-theater/news/ben-sprecher-still-hoping-to-bring-rebecca-the-mus_64061.html (dostęp 1.06.2021).

Theatermania, Did That Seriously Happen? Nine Theater News Moments That Didn't Fit on Another List, https://www.theatermania.com/new-york-city-theater/news/did-that-seriously-happen-nine-theater-news-moment_64041.html (dostęp 1.06.2021).

Theatermania, Rebecca Musical Will Not Open on Broadway, https://www.theatermania.com/broadway/news/beleaguered-musical-rebecca-will-never-open_80838.html (dostęp 1.06.2021).

Vereinigte Bühnen Wien, <https://www.vbw-international.at/> (dostęp 1.06.2021).

Volksoper Wien, <https://www.volksoper.at/> (dostęp 1.06.2021).

Literatura przedmiotu

Arens Katherine, Glücklich ist, wer [nicht] vergisst. From Museum Culture to Broadway-an--der-Wien, w: Gerd Bayer (red.), Mediating Germany. Popular Culture between Tradition and Innovation, Cambridge Scholars Press, Newcastle 2006.

Assmann Aleida, Przestrzenie pamięci. Formy i przemiany pamięci kulturowej, przeł. Piotr Przybyła, w: Magdalena Saryusz-Wolska (red.), Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka, Universitas, Kraków 2009.

Assmann Aleida, Wprowadzenie do kulturoznawstwa. Podstawowe terminy, problemy, pytania, przeł. Anna Artwińska, Katarzyna Różańska, Wydawnictwo Nauka i Innowacje, Poznań 2015.

Bielacki Marek, Musical. Geneza i rozwój formy dramatyczno-muzycznej, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1994.

Carlson Marvin, The Haunted Stage. The Theatre as a Memory Machine, University of Michigan Press, Ann Arbor 2003.

Elias Norbert, Mozart. Portret geniusza, oprac. Michael Schröter, przeł. Bogdan Baran, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.

Erl Astrid, Kultura pamięci. Wprowadzenie, przeł. Agata Teperek, red. Magdalena Saryusz-Wolska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2018.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323534174>

Everett William A., Laird Paul R. (red.), The Cambridge Companion to the Musical, Cambridge University Press, Cambridge 2008.

Fiske John, *Reading the Popular*, Routledge, Londyn-Nowy Jork 1995.

Fiske John, *Zrozumieć kulturę popularną*, przeł. Katarzyna Sawicka, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010.

Frankowska Bożena, *Encyklopedia teatru polskiego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.

Golik Małgorzata, *Między przecuciem a wstydem. Kultura austriacka wobec groźby i skutków narodowego socjalizmu*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2016.

Golonka Marek, "Estetyka gotycka w wybranych spektaklach polskiego teatru musicalowego", praca magisterska, Instytut Kultury Polskiej, Warszawa 2015.

Golonka Marek, *Jak zgubić własny cień? Nawiedzenie przeszłością i przyszłością w musicalu "Mozart!"*, "Facta Ficta. Journal of Narrative, Theory & Media" 2018, nr 1.

Góralski Zbigniew, *Maria Teresa*, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław 1995.

Grodziski Stanisław, *Franciszek Józef I*, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław 2006.

Gruber Elisabeth, Michael Kunze und Sylvester Levay in Gespräch, w: Elisabeth Gruber, Alexandra Riener, Jasmin Strauß-Aigner (red.), *Programheft von MOZART! im Raimund Theater, Vereinigte Bühnen Wien*, Wiedeń 2015.

Halbwachs Maurice, *Społeczne ramy pamięci*, przeł. Marcin Król, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Hamann Brigitte, *Cesarzowa Elżbieta*, przeł. Jan Koźbiał, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2015.

Hell Tobias, *Inhalt*, w: Julia Ufer, Natascha Grabner, Elisabeth Gruber (red.), *Elisabeth, Vereinigte Bühnen Wien*, Wiedeń 2012.

Hogle Jerrold E., *Introduction. The Gothic in Western Culture*, w: Jerrold E. Hogle (red.), *The Cambridge Companion to Gothic Fiction*, Cambridge University Press, Cambridge 2002.

<https://doi.org/10.1017/CCOL0521791243>

Johnson Lonnie R., *Central Europe. Enemies, Neighbors, Friends. Second Edition*, Oxford University Press, Nowy Jork 2002.

Johnson Lonnie R., *Introducing Austria. A Short History*, Österreichischer Bundesverlag, Wiedeń 1987.

Jones John Bush, *Our Musicals, Ourselves. A Social History of the American Musical Theatre*, Brandeis University Press, Waltham 2004.

Klein Kerwin Lee, *O pojawieniu się pamięci w dyskursie historycznym*, przeł. Maciej Bańkowski, "Konteksty - Polska Sztuka Ludowa" 2003, t. 57, nr 3/4.

Knapp Raymond, *The American Musical and the Formation of National Identity*, Princeton University Press, Princeton 2004. <https://doi.org/10.1515/9780691186207>

Kraińska Katarzyna, *"Dramamusical Michaela Kunze. W stronę kultury wysokiej"*, praca magisterska, Wydział Wiedzy o Teatrze Akademii Teatralnej imienia Aleksandra Zelwerowicza, Warszawa 2016.

Kurowska Małgorzata, "Peter Shaffer's Play Amadeus and Its Film Adaptation by Miloš Forman", praca magisterska, Johannes Gutenberg-Universität, Moguncja 1998, <http://makuro.mak-sima.com/teksty/amadeus/amadeus.html> (dostęp 7.07.2020).

Łazuga Waldemar, Monarchia habsburska. Między idealizacją a alienacją, Instytut Historii UAM, Poznań 2010.

Maleszyńska Joanna, Roszak Joanna, Koschany Rafał (red.), Musical. Poszerzanie pola gatunku, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych UAM, Poznań 2013.

Maleszyńska Joanna, Roszak Joanna, Koschany Rafał (red.), Republika musicali. Historia - gatunek - interpretacje, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych UAM, Poznań 2020.

Mikołajczyk Jacek, Musical nad Wisłą. Historia musicalu w Polsce w latach 1957-1989, Gliwicki Teatr Muzyczny, Gliwice 2010.

Muskała Monika, Między Placem Bohaterów a Rechnitz. Austriackie rozliczenia, Korporacja Ha!art, Kraków 2016.

Napiórkowski Marcin, Epidemia pamięci, w: Paweł Majewski, Marcin Napiórkowski (red.), Antropologia pamięci. Zagadnienia i wybór tekstów, Wydawnictwa UAM, Warszawa 2018.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323533627.pp.15-40>

Puchalski Lucjan, Oświecenie po austriacku. Świat przedstawiony w operach Wolfganga Amadeusza Mozarta, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2011.

Rauscher Hans, Vorwort, w: Hans Rauscher (red.), Das Buch Österreich. Texte, die man kennen muss, Verlag Christian Brandstätter, Wiedeń 2005.

Rokem Freddie, Wystawianie historii. Teatralne obrazy przeszłości we współczesnym teatrze, przeł. Mateusz Borowski, Małgorzata Sugiera, Księgarnia Akademicka, Kraków 2010.

Rommel Birgit, "Aus der Schwarzen Möwe wird Elisabeth. Entstehung und Inszenierungsgeschichte des Erfolgsmusicals", praca magisterska, Fakultät für Human- und Sozialwissenschaften, Universität Wiedeński, Wiedeń 2007.

Saryusz-Wolska Magdalena, Wprowadzenie, w: Magdalena Saryusz-Wolska (red.), Pamięć zbiorowa i kulturowa. Współczesna perspektywa niemiecka, Universitas, Kraków 2009.

Schlipphacke Heidi, Melancholy Empress. Queering Empire in Ernst Marischka's "Sissi" Films, "Screen" 2010, t. 51, nr 3. <https://doi.org/10.1093/screen/hjq026>

Schmidt Eberhard, "Meine Kunst ist mein Leben". Der Regisseur Harry Kupfer, w: Hans-Jochen Genzel, Eberhard Schmidt (red.), Harry Kupfer Musiktheater, Parthas Verlag, Berlin 1997.

Sternfeld Jessica, The Megamusical, Indiana University Press, Bloomington 2006.

Strangl Astrid, Müllner Bettina, "Die Struktur des Drama Musicals. Eine Analyse der Musicals Elisabeth und Mozart! von Michael Kunze und Sylvester Levay", praca magisterska, Institut für Theater-, Film- und Medienwissenschaft, Wiedeń 2007.

Strinati Dominic, Wprowadzenie do kultury popularnej, przeł. Wojciech J. Burszta, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 1998.

Strong George V., Seedtime for Fascism. The Disintegration of Austrian Political Culture, M.E. Sharpe, Nowy Jork 1998.

Wąsowicz Magdalena, Musical jako medium pamięci. "Oklahoma!", "Elisabeth" i "Król Stefan", w: Marta Błaszowska i in. (red.), Dyskurs oswojony. Nauka w zwierciadle (pop)kultury, AT Wydawnictwo, Kraków 2016.

Wereszycki Henryk, Pod berłem Habsburgów. Zagadnienia narodowościowe, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1986.

Wheatcroft Andrew, The Habsburgs. Embodying Empire, Penguin Books, Suffolk 1996.

White Hayden, Poetyka pisarstwa historycznego, red. Ewa Domańska, Marek Wilczyński, Universitas, Kraków 2000.

White Hayden, Proza historyczna, red. Ewa Domańska, Universitas, Kraków 2009.

White Hayden, Przeszłość praktyczna, red. Ewa Domańska, Universitas, Kraków 2010.

Williams Simon, The Spectacle of the Past in Grand Opera, w: David Charlton (red.), The Cambridge Companion to Grand Opera, Cambridge University Press, Cambridge 2003.

<https://doi.org/10.1017/CCOL9780521641180.005>

Wolański Adam, Słownik terminów muzyki rozrywkowej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

Wolf Stacy, Changed for Good. A Feminist History of the Broadway Musical, Oxford University Press, Oxford 2011.

Wypych-Gawrońska Anna, Musical, w: Dariusz Kosiński i in. (red.), Słownik wiedzy o teatrze, ParkEdukacja, Bielsko-Biała 2005.

Yates Frances A., Sztuka pamięci, przeł. Witold Radwański, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1977.